

شنبه 24 خرداد 1399 - 21 شوال 1441 - 13 ژوئن 2020

تقاضای خلع "محمد علی شاه" از سلطنت از سوی انجمن‌های ایالتی کشور (1287 ش)

تقاضای خلع "محمد علی شاه" از سلطنت از سوی انجمن‌های ایالتی کشور (1287 ش)، در اوایل روز چهاردهم خرداد 1287 ش، عده‌ای سرباز در خیابان‌ها به تهاجم و کتک و غارت مردم پرداختند. این وضعیت، مردم را چنان هراسان ساخت که هر کس به گوشه‌ای فرار کرد و پناهی جُست. به علت قطع سیم‌های تلگراف، این خبر تا چند روز به شهرهای دیگر نرسید، اما هنگامی که مردم دیگر شهرها نیز آگاه شدند، شورش کردند و انجمن ایالتی و ولایتی آذربایجان، تلگرافی به انجمن‌های شیراز، خراسان، اصفهان و کرمان فرستاد که خواهان حرکت انقلابی مردم به منظور خلع محمد علی شاه از سلطنت است. در پی آن، از شهرهای اصفهان، همدان، شیراز، رشت، کرمان، استرآباد، زنجان و دیگر شهرها، تلگراف‌های زیادی رسید که گویای حمایت مردم از این آرمان بود.

مردم مجاهدان مشروطه خواه به تهران و پایان استبداد صغیر (1288 ش)، با ورود مجاهدان گیلان از قزوین و مجاهدان بختیاری از راه اصفهان و فتح شهر تهران در بیست و چهارم خرداد 1288 ش، محمد علی شاه قاجار پس از یک دوره سلطنت کوتاه، ولی بسیار پرکشمکش، از اریکه قدرت سقوط کرد و دوران استبداد صغیر پایان گرفت. وی که با اتکاء به قدرت روس‌ها در بابر خواست مردم کشور سخت مقاومت کرده بود، پس از آگاهی از ورود مجاهدان به پایتخت و ناامیدی از حمایت واقعی روس‌ها، سراسیمه با کالسکه به سفارت روسیه پناهنده شد و بدین ترتیب، فصل نوینی در تاریخ ایران آغاز شد. فاتحان تهران، سپس در جلسه‌ای محمدعلی شاه را از سلطنت عزل، و پسرش احمدشاه را به این مقام نشانده. فتح تهران و خلع محمدعلی شاه قاجار از سلطنت، پایانی بر استبداد صغیر و آغازی بر شکل‌گیری دومین دوره مجلس شورای ملی بود.

دستگیری امام کاظم (ع) به دست، ها، هون (179)، هارون یکی از خلفای ستمگر عباسی هم‌دوره با امام موسی ابن جعفر علیه‌السلام، از بیم محبوبیت و نفوذ امام، کسانی را در مدینه بر حضرت گماشته بود تا از آن‌ها در گوشه و کنار خانه امام علیه‌السلام می‌گذرد، وی را آگاه کنند. او از محبوبیت بسیار و معنویت نافذ امام علیه‌السلام سخت بیمناک بود. نفوذ معنوی امام موسی علیه‌السلام در دستگاه حاکم به‌حدی بود که کسانی مانند علی بن یقطين صدراعظم (وزیر) دولت عباسی، از دوستاناران حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام بودند و به دستورات حضرت عمل می‌کردند. سرانجام بدگونی‌های اطرافیان از امام کاظم علیه‌السلام کردند در وجود هارون کارگر افتاد. وی در سفری نیز که در سال ۱۷۹ ق به حج رفت، بیش از پیش به عظمت معنوی امام علیه‌السلام و احترام خاصی که مردم برای امام موسی الکاظم علیه‌السلام قائل بودند، پی برد. هارون سخت از این جهت، نگران شد. وقتی به مدینه آمد و قبر منور پیامبر اکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم را زیارت کرد، تصمیم بر جلب و دستگیری امام علیه‌السلام یعنی فرزند پیامبر صلی‌الله علیه و آله و سلم گرفت. وقتی قرار شد آن حضرت را از مدینه به بصره آورند، دستور داد چند کجاوه به کجاوه امام علیه‌السلام ببندند و بعضی را نابهنگام و از راه‌های دیگر ببرند، تا مردم ندانند که امام علیه‌السلام را به کجا و با کدام کسان بردند، تا یأس بر مردمان چیره شود و به نبودن رهبر حقیقی خویش خوار گردند و سر به شورش و بلوا برندارند و از تبعیدگاه امام علیه‌السلام بی‌خبر بمانند. و این‌ها همه بازگوکننده بیم و هراس دستگاه بود. هارون، امام موسی کاظم علیه‌السلام را - با چنین احتیاط‌ها و مراقبت‌هایی - از مدینه تبعید کرد و چندین سال امام علیه‌السلام از این زندان به آن زندان انتقال می‌یافت. شگفت آن‌ها، که هارون با توجه به شخصیت والای موسی بن جعفر علیه‌السلام پس از درگذشت و شهادت امام علیه‌السلام نیز اصرار داشت تا مردم این خلاف حقیقت را بپذیرند که حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام مسموم نشده بلکه به مرگ طبیعی از دنیا رفته است.

تولد "جیمز کلارک ماکسول" بنیان‌گذار، قهانب، نه، ه الکتیسته (1831م) جیمز کلارک ماکسول، فیزیک‌دان برجسته انگلیسی در 13 ژوئن 1831م در شهر ادینبورو، در اسکاتلند به دنیا آمد و تحصیلات مقدماتی خود را در آن شهر آغاز نمود. وی در دوران مدرسه به ریاضیات علاقه نشان داد و استعدادش در این زمینه شکوفا شد به طوری که در 14 سالگی به اخذ مدالی در ریاضیات نائل آمد. ماکسول در سال بعد مقاله‌ای در باب روش ترسیم منحنی‌های بیضوی کامل به انجمن سلطنتی ادینبورو تقدیم کرد. این رساله به حدی کامل، جامع و مهم بود که جمع زیادی، حاضر به قبول این واقعیت نبودند که نوجوانی پانزده ساله، آن را تهیه کرده است. ماکسول در 16 سالگی برای ادامه تحصیل وارد دانشگاه در زادگاه خود شد و در نتیجه آشنایی با فیزیک‌دانان بزرگ اسکاتلند، به پدیده‌های نوری و فیزیک علاقه‌مند گردید. وی پس از چندی بر اثر مطالعه فراوان و راهنمایی استادش، مایکل فارادی، دریافت که امواج نورانی و الکترومغناطیسی در حقیقت، چیز واحدی هستند. چند سال بعد این نظریه تأیید شد و ماکسول بار دیگر به مطالعه و تفکر در این زمینه پرداخت. وی در سال 1871م، کتاب خود به نام دوره الکتروسیسته و مغناطیس را منتشر کرد و این اثر چنان بدیع بود که بلافاصله به سمت استاد کرسی فیزیک دانشگاه کمبریج انگلستان

انتخاب شد. وی در این کتاب توانست با مجموعه چهار معادله کوتاه خود، واکنش و تاثیر متقابل میدان‌های الکتریکی و مغناطیسی را به درستی شرح دهد و به عنوان مکتشف و بنیان‌گذار قوانین نور و الکتریسیته معرفی شود. ماکسول معادلات ساده‌ای ابداع کرد که کلیه پدیده‌های مختلف برقی و مغناطیسی را توجیه می‌کرد. وی هم‌چنین دریافته بود که تمامی مولکول‌های یک گاز با سرعت واحدی حرکت نمی‌کنند، از این رو فرمولی به دست آورد که نشان می‌داد چه بخشی از مولکول‌های یک گاز در حرارت مورد نظر، با چه سرعت مشخصی حرکت خواهند کرد. این فرمول که فرمول انتشار ماکسول خوانده می‌شود، یکی از پر استفاده‌ترین فرمول‌های عملی ریاضی است و کاربردهای مهمی در شاخه‌های فیزیک دارد.

عمد حمید کلاک ماکسول که تا به ده سال‌نجام در بنجه نه‌امد 1879م در 48 سالگی در گذشت.

پرتاب اولین موشک زمین به زمین توسط آلمان نازی علیه انگلستان (1944م)

از زمان اعلان جنگ آلمان نازی به انگلستان، آلمانی‌ها با استفاده از هواپیما، انگلیس را که از صحنه جنگ زمینی دور مانده بود، مورد حمله قرار می‌دادند. در طی این حملات، خسارات عمده‌ای به نیروهای هوایی و هواپیماهای آلمان وارد می‌آمد؛ در نتیجه آلمان درصدد ساخت سلاحی بود که از راه دور، انگلستان را مورد هدف قرار دهد. از این‌رو موفق به ساخت موشک شد و آن را برضد انگلستان و دیگر متفقین به کار برد. موشک‌های زمین به زمین، برای ارتش آلمان، ارزان‌تر و کم‌خطرتر از پرواز هواپیما بر فراز خاک انگلیس بود. این سلاح جدید که موشک "V یک" نام داشت نخستین بار در سیزدهم ژوئن 1944م بر روی لندن پرتاب شد ولی دقت عمل آن، آن‌طور که انتظار می‌رفت نبود و هم‌زمان با تکمیل و رفع نواقص آن، مرکز تهیه و تولید این موشک‌ها توسط هواپیماهای انگلیسی بمباران شد. این موشک‌ها، اولین موشک‌های زمین به زمین در جهان بودند و پس از جنگ جهانی دوم، سایر کشورها با تکمیل تکنولوژی آن، موشک‌های زمین به زمین پیشرفته امروزی را ساختند.